

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

2. De dignitate Ministrorum Ecclesiae & obligatione eorum tripart. Sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei, &c. 1. Cor. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

De dignitate Ministri Christi, & dispensatione Mysteriorum Dei, &c. 1. Cor. 4.

Thema. Sic nos existimet homo ut Ministros Christi, & dispensatores Mysteriorum Dei, &c. 1. Cor. 4.

Milites Gedeonis

quæ prius vitiis obfirmata & clausa manebant, Hoc quoque hic adiciendum est, imitandos hac in re esse milites Gedeonis à Sacerdotibus ac Pastoribus Ecclesiasticis, quod lagenas confringentes & tubis insonantes, non propriis viribus sibi sunt, nec sibi victoriam adscribi ambiverint, sed per castrorum circuitum inelamarint, DEO ET GEDeonis. Sic quemlibet in populi fructum fecerint Sacerdotes tuba sua & luce, hoc est doctrinam & prædicationem, non sibi adscribant, nec inde honorem accipunt, sed inelament, DEO ET GEDeONT; hoc est, DEO SUMMO, ET CHRISTO DUCI. Huic enim militans huic vincunt, virtute huic perficiunt, si quid laude dignum perficiunt. Ipsi dicere possunt, si ego luceo, tu lucem accendis, si tanquam tuba resono, tu spiritu tuo eam perflas; si ego calamus, tu scriba velociter scribens; si cythara sum, tu eam pulsas; si pugno, tu gladio tuo per me uteris; si vinco, per te vinco; tibi est victoria adscribenda. In eandem sententiam dicebat S. Gregorius l. 1. ep. 39. *Grave pondus est Sacerdotii; prius quippe Sacerdoti necesse est ut cæteris ad exemplum vivat, ac deinde ut mentem per ostensa exempla non eleverit de prædicationis semper ministerio cogitet, cum timore considerans quod talenta distribuens Dominus, dicit: Negotiamini dum venio, quod negotium tunc verè agimus, si vivendo & loquendo animas lucratur, si infirmos quosque celestia gaudia prædicando in superno amore roboramus, si proceruos gehenne incendia & supplicia terribiliter insonando flecimus, si nulli contra veritatem parcimus, si supernæ amicitias dediti humanas amicitias non timemus. Sed ad hoc extimesco, dum quid respondeam patri familias rationem redditurus adscripto.* Hæc S. Gregorius.

2. Tim. 4.

Sed concludo, & sparsim dicta summatim recolligo & repeto, Sacerdotes alloquens tanquam Dei milites electos: Maeste animo, quisquis sacerdotio initiatus es, aut ministerio divino destinatus, serîo attende illud Apostoli: *Labera tanquam bonus miles Iesu Christi, vigila in omnibus, & ministerium tuum imple.* Ad vigilandum monet te lampas ardens, quam manu debes gestare. Ad laborandum monet te eorum reprobatio qui tanquam ignavi & meticulosi abierunt è castris. Ad ministerium tuum implendum monet te tuba, quam debes insonare, bona æterna & cœlestia annunciando. Sobrius esto, nec aquis huius sæculi affectum immergas, nec illicibus te involvas, nec terræ incurves. Temperantiam cole, continentiam, castitatem. Quod si perogeris, jam poteris cum egregio militum Christi Tribuno, quando de posicio tabernaculi huius mortalis aderit finitis castris, ovando canere: *Ego jam desitor, & tempus resolutionis meæ instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. In reliquo reposita est mihi corona iustitiæ.*

A Rticulus est fidei Catholice, Sacerdotes debent ordinatos esse speciales Christi ministros, & Regni eius, quod est Ecclesia; Officiarios primos, ita ut eius vices gerant, auctoritatem repræsentent, eius verbis & spiritu consecrent, baptizent, absolvant, panem vitæ & verbum vitæ ministrent. Eis ergo specialissimè convenit illud S. Petri: *si quis loquitur, quasi sermones Dei; si quis ministrat, tanquam ex virtute, quam administrat Deum, ut in omnibus honorificetur Deum per IESUM CHRISTUM DOMINUM NOSTRUM.* Benedicendus certè Deus, qui talem potestatem dedit hominibus propter homines, ut tanquam ministri eius cælum valeant aperire, infernum claudere, lepram peccati sanare, corpus Christi & cælo advocare, ante iudicium quodammodo iudicare; ita ut cælum sit in cælis, quod eorum arbitrio decretum fuerit in terris: Benedicendus Christus summus Sacerdos, qui dixit Apostolis, & eorum in sacerdotio successoribus, in suis spiritum suum: *Sicut Iesus misit me Pater, ego mitto vos, quorum remissionem peccata, remittuntur eis.* Merito ergo propter hanc variam potestatem, non solum de se & Apostolis, sed etiam de Sacerdotibus omnibus pronunciat S. Paulus: *Sic nos existimet homo ut ministros Christi.*

Quia porrò Ministri Christi sunt, & tales existimandi, ideo sanctificati sunt, uncti, & speciali characterè signati, qui in æternum indelebilis est, & licet non permanebit etiam in altera vita, vel ad maiorem rationum gloriam, vel ad dedecus & pœnæ incrementum. Estque illa specialis participatio sacerdotii Christi, in qua ei conformantur & configurantur; non solum tanquam membra capiti, ut in baptismo; nec solum ut milites Duci, sicut in confirmatione; sed ut ministri speciales summo Sacerdoti. O consecratio, o configuratio, o configuratio cœlestis toræ & divinitus, ac planè admirabilis! Propterea rursus specialiter benedicendus Deus, & quidem æternum benedicendus, qui propter hominum salutem sic totus ungit, signat, facrat ineffabili modo; sine qua consecratione & consignatione nihil possent in functionibus & ministerio isto sublimi. Non sic Reges sibi valent consignare ministros; immò nec antiquitus aut Reges aut Sacerdotes per intereorem qualitatem deputati erant; quamvis exterior unctio quædam eis adhiberetur. Sic nos ergo existimet homo supra homines, imò plusquam homines per admirabilem istum characterem, signum ministerii nostri & potestatis.

Vtique per illum Sacerdos constituitur ut alter est vicarius Christi, quandoquidem possit dicere in eius persona: *alter Christus sum.*

Sacerdos

sona : Hoc est corpus meum : Hic est sanguis meus. Quibus verbis transelementat panem & vinum in copus & sanguinem ipsiusmet Christi. Et certè Christus secundum interpretationem Sanctorum Patrum dicitur per Prophetam, *Sacerdos in aeternum secundum Ordinem Melchisedech*, quia ipse usque in finem saeculi sacerdotio suo fungitur, per Sacerdotes offerens continuò Patri sacrificium ex pane & vino confectum. Ipse ergo in illis est, & per illos agit, & loquitur per illos ad eò admirabili modo, ut unusquisque eorum possit dici IESUS CHRISTUS, Sicut Apostolus Paulus propter vivificationem gratiae sanctificantis potuit dicere: *Virgo ego, iam non ego, vivis verò in me Christus: quanto potiori ratione dicere potest Sacerdos: Sacrificio ego, iam non ego, sed sacrificat in me Christus: Consecro ego, iam non ego, consecrat in me Christus: Absolve ego, iam non ego, absolvit in me Christus?*

ps. 109.

Gal. 1.

Ogorum mysteriorum Sacerdotes sunt dispensatores.

2. Cor. 4.

PARS I. Quantum honor sa-

tus est Apostolus ut dicat & incolcet : *Sic nos existimet homo ut Ministros Christi & dispensatores debatur. mysteriorum Dei.* Respondeo, quia quidam erga Sacerdotes ita se gerunt, ut quasi non credentes videri possint, quia nec eos, ut decet, verbis & officiis honorant; nec eam Sacerdotio & ministerio eorum deferunt reverentiam & obedientiam quam debent. Sic se habent, quasi ignorarent scriptum.

Ecclesi. 7.

In tota anima tua time Dominum, & Sacerdotes ejus sanctifica, In omni virtute tua dilige eum qui te fecit, & ministros ejus ne derelinquas. Honora Dominum ex tota anima tua, & honorifica Sacerdotes.

Attende, quod non sine Emphasi idem tertio repetitur. Et quoties dicit Dominum amandum, commendandum, honorandum, toties id repetit de Sacerdotibus, ut doceat primum post Deum honorem, timorem, amorem, ipsi deberi tanquam Ministris imaginem ac auctoritatem suam in terris representantibus; & tanquam mysteriorum divinatorum Dispensatoribus. Immo vult hunc honorem etiam Sacerdotibus improbis deferri; non verò eorum vitia in publicum traduci, & deractionis sermonibus amplificari. Hinc illud: *Qui tangit vos, tangit pupillam oculi mei.* Et rursus illud: *Nolite tangere Christos meos.* Certè viri justi semper superiorum suorum, etiam imperfectorum, honorem tuentur, & si vel leve in eos peccatum ad miseriam, mox ad se redeunt, & se reprehendunt. Sic David percussit cor suum, quod scidisset oram pallii Saulis, quia erat unctus, sive Christus Dominus. Quod explicans de Sacerdotibus, Praepositis, & Praelatis, Nicolaus primus Pontifex ad Michaelem imperatorem sic eleganter disserit: *Saulem David ferire metuit, quia pia subditorum mentes, a peste obreptionis abstinentes, Praepositorum vitam nullo lingue gladio percipiunt, etiam cum de imperfectione reprehendant. Quasi quandoque oram chlamydis silenter incidunt, latenter & innoxie derogando, & exteriora quadam eorum mala attingendo, tam ad se redeunt, & de tenuis verbi laceratione se reprehendunt. Sic David percussit cor suum, quia absidisset oram chlamydis Saul. Praepositorum quippe facta oris gladio ferienda non sunt, etiam cum rectè reprehendenda judicantur. Si quando contra eos vel in minimis lingua labitur, necesse est ut per afflictionem poenitentiae cor prematur. Ideo cum magna reverentia tractandi sunt, nec sunt eorum mores vel vitia taxanda, quia cum Dei locum teneant, ipse sibi injuriam irrogatam deputat: Diis non detrahes. Haec Pontifex Nicolaus. tom. 3. Conciliorum.*

Sacerdotes improbi etiam honorandi sunt, nec vitia eorum divulganda.

Zach. 2. Pf. 10.

1. Reg. 24.

Sed cum omnia haec veri fideles credant de Sacerdotibus, & fidei nostrae haec de re sit articulus, omnibus ab Ecclesia propositus; cur ita solici-

& ipsi Demones ad eorum praesentiam exhorren-
tes. Explicemus haec particularius.

*Ipsa Deus
honorat Sa-
cerdotes.*

Primo, honorat eos Deus communicata eis po-
testate super caelum & infernum; ut hunc claudant,
illud aperiant. Honorat eos Christus Dei Filius, su-
per corpus suum verum & mysticum auctoritate
sacerdotii, & mysteriorum atque Sacramentorum
speciali dispensatione, regnique consortio.

2. 400.

Si olim Pharae maximè honoravit Ioseph. An-
nulum suum regium tradens. Sceptrum quoque
& virgam; omniaque oris eius imperio regi volens;
Idem certò Deus Sacerdotibus concedit, regi sui
negotia omnia eis committens cù *Virga Virtutis suae.*

2. 400.

Si Afluens Mardocheum visus est honorare ve-
stibus regis & stola eum exornans: quanto magis
Deus Sacerdotes: *Sic honorabitur, quem Rex vo-
luerit honorari.* Hoc sane magis de Sacerdotibus
quam de Mardocheo potest verificari.

2. 400.

Annon & multis miraculis suos Deus honorat
Sacerdotes: B. Martini globus igneus caput ambit,
dum sacrificat. Fulgebant B. Conradi Abbatis di-
giti uncti ad consecrandum, ita ut nocte vel solo il-
lorum lumine valerent officia divina & sacramen-
tionem peragere.

2. 400.

Adde, quod etiam Deus cor honoret punitione
eorum qui sibi rebelles fuerunt. Quod multis exem-
plis potest demonstrari. Cum S. Germanus Pari-
sienlis Episcopus, veniens ad palatium Regis Clo-
tarii, non fuisset admissus ad Regem, nec honora-
tus ab Aulicis, sequenti nocte Rex ægitudine per-
cussus est. Rogatus simpliciter S. Germanus ut Re-
gem visitet, advenit. Tunc Rex assurgens lectulo,
ex sum sequebatur divino flagello allambitque E-
piscopi palliolum, & vestem Sacerdotis deducit
gaudens per loca doloris. Culpamque passus est, &
sic omnis dolor fugit. Id verò actum est, ut cuius in-
currerat de contemptu periculum, sentiret de con-
tactu remedium. Ita habet vita eius.

2. 400.

Secundo eos honorat Deipara Virgo tamquam
primogenitos filios Dei, conformes imaginis Filii
sui: quia ipse est *primogenitus in multis Fratribus;*
& hi speciales eius fratres sunt primogeniturae il-
lius participes, quorum & se Matrem specialem
gloriat. De qua re à nobis tradita require in Vir-
ga Aaronistract. 3. lect. 1.

2. 400.

Ut honorem testaretur Deipara Mater erga Sa-
cerdotes & Sacerdotium, Stulam sacris Angelicis
manibus offert S. Huberto, ut inauguraretur Sacer-
dos & Episcopus Leodienfis.

2. 400.

Similiter S. Ildephonso Casulam Sacerdotalem
dono dedit, quibus sua sui que filii festa solemniter
celebraret.

2. 400.

Item S. Andreae Fesulano in die qua Primitias
sacrificii Deo offerebat, benedixit & dicit: *Ser-
vum meum es tu, quia te elegi. & in te glorior.* Sen-
sitque illa benedictione, opem specialem in omni
sacerdotali functione, Virgine Matre cooperante.

2. 400.

Tertio eos honorant Angeli. Ipsi enim sacrificio
assunt, & illud cum ipsis Deo offerunt, vidit eos,

sapienter S. Chrysostomus; & magno quidem nume-
ro. Hinc in sacrificio dicimus: *tube illud, Domine, rati-
perferri per manus Angelorum in sublime altare tu-
um.* In quibus verbis in Monasterio Sabiniensi
tempore Serionis Abbatis vidit Religiosus cele-
brans plures circa altare Angelos, quorum unus ce-
teris aliorum sacramentum Deo visibiliter offre-
bat; & super altare illa reposita disparuit.

Adde quod sacerdotale & Angelicum officium
ita conveniant, ut quandoque specialiter Dei ordina-
tione Angeli ministerium vasi sine obire quod ad
Sacerdotes ex officio spectabat. Sic Angeli leguntur
ministrasse sacramentum Eucharistiam S. Onuphrio,
S. Bonaventurae, B. Stanislao, & aliis. Sic & S. Am-
philochium Angeli leguntur consecrasset Episco-
pum. Immo & quandoque ministrasse Missam, loco
famuli absentis, certum est ex Historiis Ecclesia-
sticis. Adiciendum & hic honoris Sacerdotalis re-
cens exemplum, ex auctoribus fide dignis.

Vir magnus pietate & zelo, Penitentiarium cu-
jusdam Ecclesiae Cathedralis indefessus in audien-
dis confessionibus, orationi mentali peradditus, à
juventute videbat Angelum suum in forma vili-
bili. Antequam fieret Sacerdos, Angelus eum
praecedebat; sed post characterem sacerdotalem
nunquam voluit praecedere, praecedentiam
semper deferens Sacerdoti; ita ut fide digni affir-
marint saepe enim adversum esse, quando ad Sacri-
ficia redibat, Missa peracta, in introitu porte quas-
dam quasi caeremonias fieri, tanquam si invitaret
Sacerdos alterum quempiam ad praecedendum. Haec
testatus est vir illuminatissimus & fide dignissimus
Franciscus Sales; & refertur in vita eius libro 4.
cap. 53.

Quarto honorant eos Beati in caelo, quoquo-
dem maneat character sacerdotalis ad majorem
eorum gloriam & honorem. Et cum eos honora-
nt in terris, absque dubio honore profectum
in caelis. Notum est & quomodo S. Franciscus & S.
Antonius honorarint Sacerdotes; quodque Sacer-
dotum etiam improborum benedictionem maxi-
mifacerent, tanquam à sacratis manibus proceden-
tem. Sic & S. Maria Ognata, & S. Catharina Ste-
nensis, osculabantur Sacerdotum & ministrorum
Dei vestigia, in honorem sacerdotii & mi-
nisterii eorum erga Christi Corpus verum & my-
sticum.

Quinto honorarunt eos Reges maximo honore
Audi de S. Venceslao Rege Bohemiae. Hic teste Rid. *28. Septembris*
28. Septembris tanta devotione & zelo ferebatur
erga Sacerdotes & sacrificium, ut ipse manibus
suis seminaret, meteret, trituraret granum; quod
pani sacramentali conficiendo deserviret; sed &
personaliter Sacerdotibus sacrificantibus mini-
strabat, eosque largis sustentabat elemosinis. Haec
omnia Frater Boleslai odium pepererunt, ita ut
eum insectaretur propter fidem & devotionem;
ac propter ea in ipsa Ecclesia ab ipso fuit interse-
ctus. Christus autem summus Sacerdos eum Mar-
tyrili

*Sacerdoti-
bus rebel-
les ipse De-
us punis.*

*2. 400. Sa-
cerdotes
honorat.
Rom. 8.*

*Angeli
sacerdo-*

*Angeli
sacerdo-
rum
officia
assunt*

*Beati
regni
sancti
datus*

28. Septembris

tyrii laurea decorari voluit, ob pietatem erga Sacerdotium. Audi & de B. Hyduige Poloniae Heroina & Ducissa. Hæc coruscationes & tonitrua magno opere formidabat, quod his elementorum commotionis extremæ dici iudicium & divinæ ultionis gladium ad memoriam revocaret. Nec cessabat hic timor, donec accitus aliquis Sacerdos sacratas manus pro divinæ protectionis scuto eius capiti imponeret; sub quartum umbraculo tanquam jam secura de periculo genueflexionibus & orationibus durante tempestate insisteret. Tranquillitate reddita pro gratiarum actione illas manus exoscilabatur, quas ideo putabat posse resistere noxiæ potestati iram Dei avertendo quia sacratæ essent. Hæc apud Sorium in vita ejus.

Anime in purgatorio honorant Sacerdotes

Sexto honorant animæ in purgatorio, quia per eos gaudent subsidiis sacrificiorum, & eruantur à penis. Audi Thomam Cantiprato, lib. 2. Apum. c. 3. Veridica relatione didicimus, quemdam defunctum, & subito ad penas purgatorii transiit, cuiusdam viri sanctissimi precibus ad vitam revocatum. Hic tale quid visum & auditum in purgatorio referebat. Anima cuiusdam, quem prius in vita cognoverat, gravissimè torquebatur: in medijs verò ignibus subito illa gestissimè exclamavit: *Eja miseroridissime Deus, nec in suam oblivis es mei, Cui anima confors in pena. Vnde tibi in tam horridis penis exultatio? At illa. Merito exulto, quia mihi scire à Domino datum est, in hoc instanti puerum natum, in cuius Missa, quam ipse celebrabit primam Sacerdos factus, ad requiem evolabo æternam.* Hæc Cantiprato ibi.

Dæmones horrent Sacerdotes

Septimò, Dæmones horrent, nec audent digitos sacratos attingere, cum in eorum quos possident oram cum fide magna immituntur. Immo & per improbos Sacerdotes quandoq; à possessis ejiciuntur, ut sacerdotii auctoritas luceat. Dignum est memoratu quod hæc de re in Chronicis nostris Leodienibus scriptum legimus.

Exemplum

Anno Domini 1374. de Alemanie partibus venit quædam Secta quæ dicta est *Secta Chorisantium*. Erant promiscui sexus, tam scilicet viri quam mulieres, qui illudebantur à Dæmonio, ita ut tam in domibus quam in plateis atque etiam in templis se invicem manuteneutes tripudiarent, & in altum saltitarent sine ulla verecundia, & nomina quædam Dæmoniorum insonarent. In fine verò chorifantibus ita circa pectus torquebantur, ut nisi mappulis lineis circa medium ventris fortiter stringerentur, furiosè clamarent se mori: Ita verò excrevit eorum numerus in locis Leodio vicinis, ut multa millia numerari possent. Nam & plurimi sanæ mentis subito arripiebantur, & data dextra Leodii dicebat id contigisse ob improbos Sacerdotes, & ob concubinariorum Presbyteros, quod male pueros baptizarent. Deus verò ut non minus valere improborum quam proborum Sacerdotum baptismum comprobaret, & silentium calum-

natoribus imponeret, Sacerdotes sæculares hæc gratia donare voluit, ut illi tales possessos liberarent per exorcismos similes baptismalibus. Aliquis enim aqua benedicta vel exorcisata bibenda proponebatur, vel in vicis ori infundebatur, quandoque in auribus *Effera* inclamabant, & in faciem insufflabant, virtutem inimici irridentes & enervantes. Idque fiebat tam per improbos quam per probos Sacerdotes eum effectu, ita ut tria circiter millia variis in Ecclesijs Parochialibus vel Canonicalibus fuerint Sauta. Quo viso vulgus miro honore profectus est Sacerdotes omnes & Clerum, à solitis distractionibus & calumnias quiescens. V. Chapiaville tom. ult. fol. 21. ex Radulpho Decano Tungrensi, & alijs Scriptoribus.

Sed ne nimis inflentur Sacerdotes ex dignitate & potestate ac ministerio suo, addit Apostolus: *Sed iam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniat.* Quali diceret Sacerdotibus & Ministris Christi. Omnes tenentur Deo reddere fidelitatem baptismi & Christianæ vocationis: ac ministri Christi etiam unctiois, obsecrationis, & dispensationis sibi conceditæ in tam sublimi ministerio. Ad hæc sancta mysteria non satis est tractare, sed sanctè tractanda sunt, & fideliter administranda ac dispensanda. Cui plus creditur, plus ab eo exigitur. Si nobis gratia, sanguis, merita Christi & divina omnia mysteria committuntur, exigitur è nobis quomodo illa tractaverimus dispensaverimus, sumperimus; an usi, an abusi fuerimus. Animæ Christi pretioso sanguine empre nobis creduntur, sed requiremur ex acte, quam curam eorum gesserimus, quam custodiam impenditimus, quam operam illis sanctificandis & in sanctitate conservandis navaverimus. Non possumus dicere illud, in hdi Abelis: *Nam quid custos Fratris mei sum ego?* Male quoque nobis cedet, si ingemiscere oporteat & fateri: *Filii Matris meæ posuerunt me custodem in vineis, & vineam meam non custodi.* An non hoc attendere debent Sacerdotes & timere, ac ignaviam excutere? Itaque fidelitas requiritur à nobis tanquam prima dos Ministris & Dispensatoribus. Hæc autem est vera fidelitas, non querere nisi gloriam & honorem Domini sui eiusque commodum semper promovere, & quæ credita sunt dona & talenta sedulo impendere. *Dum crescut dona, rationes etiam crescut donorum, & tanto esse humilior, ad servandum Deo promptior quisque esse debet ex munere, quanto se obligatiorem conspicit in reddenda ratione,* inquit S. Gregor. Homil. 9. in Evang. Equidem hæc fidelitas debet perseverare usque in finem, cum timore operando salutem nostram & alienam, si Coronam nostræ Sacerdotali adjungere volumus Coronam æternæ gloriæ. Ideo dicit Dominus cuidam Sacerdoti ac Ecclesiæ Præfecto & Ministro suo: *Esto fidelis Apoc. 3. usque.*

PARS III.
Quæ fidelitas à Sacerdotibus requiritur

Gen. 4.

Cant. 1.

1. Tim. 4. *usque ad mortem, & dabo tibi Coronam vite. Pro-
pterea etiam Apostolus in fine, quasi celcuma tri-
umphale capens, in clamat: Tempus resolutionis
meae instat. Bonum certamen certavi, cursum con-
summaui, fidem seruaui, in reliqua reposita est mihi
Corona iustitiae.*

Itaque sic agere debemus, ut non solum nos exi-
stimet homo ut *Ministros Christi & Dispensatores
mysteriorum Dei*, sed etiam ut ipse Christus & Deus
nos existimet, siue agnoscat, ut *Ministros suos &
Dispensatores mysteriorum suorum*; & quidem fi-
deles, talesque qui cum Paulo dicere possimus. *Fidem
seruaui*: Fidem erga Deum, ejus gloriam in-
cessanter promovendo: Fidem erga homines, eor-
um saluti invigilando: Fidem erga divina mysteria
& sacramenta, ea ritè & sanctè dispensando. Cor-
am Deo igitur & Christo eos sic nos gerere debe-
mus, per gratiam, amorem, puritatem, pietatem, ut
& ipso, & ab Angelis, & ab hominibus agnoscamur
fideles ministri, vita doctrina conversatione, &
Spiritu gratie, Felix qui dicere potest: *Festus est mi-
hi Deus, cui seruo in Spiritu meo*. Conversatio talis
esse debet, ut neminem ullam offensionem, ut
non vituperetur ministerium nostrum; sed Christi
quasi Ministri Satanæ per superbiam & ambitionem;
quasi Ministri Mammonæ per avaritiam & terre-
norum sollicitudinem; quasi Ministri Veneris &
Beelphégor per luxuriam & impuritatem; quasi
Ministri Beelzebub per invidiam livorem; quasi
Ministri Martis, & Vulcani per impatientiam &
itam ardentem; quasi Ministri Diaboli per ignoran-
tiam & caliginem cecam. Certè non pauci tales sunt
inter eos qui se Christi Ministros nuncupant. Vnde
cum in extremo illo examine rejiciuntur, dicere
quidem poterunt, *Domine; nonne in nomine tuo
consecravimus, benedicimus, baptizavimus, Demo-
nia ejecimus, virtutes fecimus* (Attamen eis respon-
debitur: *Amen dico vobis, Nescio vos*. Quid ita?
Quia scilicet in nomine meo hæc fecistis, sed non
in Spiritu meo. S. veritatis vos quidem unxit ut Mi-
nistros meos, sed Spiritus mundi & vanitatis vos se-
duxit; & ideo pars vobis non cum Ministris meis,
sed cum Angelis seductoribus, Cœcludo hic & dico.

Rom. 1.

2. Cor. 6.

Matt. 7.

Eja, Domine Iesu Christe, qui nos constituisti
Ministros tuos & Dispensatores mysteriorum Dei,
per misericordiam tuam tuos nos reple Spiritu, gra-
tia, amore, donisque celestibus, ut tales nos agno-
scas, agnoscat & homines, quales nos coram te
convenit esse ex celesti vocatione nostra. Effice be-
nignitate tua, ut dignissimus hominibus commu-
nicare gratiam tuam, spiritum, & merita tua. Da ut
fideles inveniamur in ministerio & dispensatione,
usque ad ultimum momentum vitæ; ut te cum
Angelis & hominibus æternum valea-
mus glorificare.

Thema. *Labia Sacerdotis custodiens scientiam, &
legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domi-
ni exercituum est.* Malach. 2.

Sæpius sacris in literis nomen Angeli Sacerdotis. Sacerdotis
tribus attribuitur. Quod primò elatè est ex hoc hic
loco Malachia. Sic & de Sacerdotibus inter preta. ratio
S. Ambrosius; S. Anselmus; & ex illis S. Tho. gely-
mas, quod Apostolus dicit: *Velamen in Ecclesia de. singula
bet habere mulier super caput suum, propter angelus Hierar-
hoc est, propter reverentiam Sacerdotum, qui tan-
quam Angeli ministrant in Ecclesia Dei*; ne facie
detecta illis occasione vel vanitatis vel curiositate. Cur
eis obijciat: Item S. Ioannes Rectores Ecclesiarum Ap-
septem Alia vocat Angelos. *Angelo Ecclesia E-
phes scribe, &c.* hoc est, illius Rectori hæc signifi-
fica Ratio cur nomen Angeli attribuat Sacerdo-
tibus est, quia participat cœlesti officio & mini-
sterio Angelorum per munus suum sacerdotale, gely-
mas. Hinc Ambros. lib. de interdiscap. 2. *Sacerdos est
Angelus, qui regnum Christi & vitam æternam an-
nunciant non speciet tibi est manduc, sed munere.* Sicut
& Tertullanus lib. contra Iudeos c. 5. *Deus eos vo-
care consuevit Angelos, quos virtutis suæ ministros
prefecit.* Neque solum cum in finis Angelis Sacer-
dotes nominis & officii communicationem habent,
sed etiam cum supremis, ac cum omnino
omnibus choris: quod hic declarare specialiter in-
tendo, discurrendo per singulas Hierarchias & sin-
gulos choros. Tres enim Hierarchias secun-
dum S. Dionysium, & in singulis Hierarchiis tres
chori. In prima Hierarchia sunt: Seraphim, Cheru-
bim, Throni. In secunda Dominationes, Virtutes,
Potestates, In tertia Principatus, Archangeli, An-
geli. Ita dicit S. Dionysius lib. cœlestis Hierarchie.
6. se didicisse à suo Magistro, scilicet à S. Hiera-
chæ, vel certè à S. Paulo, qui in cœlum raptus hæc
didicit vel etiam conspexit. S. Gregor. paululum
alium ordinem dat in hierarchiis. Vide S. Thom.
& Doctores passim. Incipiam igitur ab infimis ad
supremos usque.

Angeli inde disti sunt quod sint: Nominè Dei,
scilicet Legati, qui mittuntur propter eos qui hæc
dignitatem capiunt salutis. Archangeli autem illi sunt
quibus sublimiora & graviora negotia committuntur
ad nos deferenda, & per eos exequenda; ita
ut etiam sint Legati Dei, sed sublimiores, & Ange-
lis eminentiores. Itaque hoc habet Sacerdos com-
mune, tam cum Archangelis, quam cum Ange-
lis, quod Legatus sit Dei. Sic enim explicat S. Hier-
onymus illud Malachia. *Angelus Domini exercituum
est. Angelus, id est, Dei nuncius verissimè Sa-
cerdos dicitur, quia Dei & hominum sequester est, &
usque ad populum nunciat voluntatem.* Sicut lega-
tus non aliud quam Principis sui nunciat voluntatem,